

Akčný plán 2020

- Rok rusínskej dediny
- Kampaň Sčítanie obyvateľov

1. APRÍLAEC 2020

Okrúhly stôl Rusínov Slovenska

Autor: Ing. Peter Štefaňák, PhD.

**Округлый стіл
Русинів Словеньска**

Okrúhly stôl Rusínov Slovenska

Východiská

Prijatie akčného plánu bolo schválené na 30. zasadnutí Okrúhleho stola Rusínov Slovenska (ďalej len OSRS) ako materiál, ktorý má slúžiť na lepšiu koordináciu aktivít a predstavenie opatrení zameraných na dve hlavné priority nasledujúceho obdobia:

- *Rok 2020 – Rok rusínskej dediny*
- *Kampaň pred Sčítaním obyvateľstva v roku 2021*

Aktivity organizácií budú rozdelené do dvoch etáp, no niektoré opatrenia sa budú prekrývať, dopĺňať alebo realizovať spoločne. Nie je možné úplne oddeliť jednotlivé priority, preto je akčný plán vypracovaný spoločne.

Aktivity ku kampani pred Sčítaním obyvateľstva začnú prebiehať prevažne od druhej polovice roka. Za začiatok aktivít kampane sa však považujú obecné podujatia a festivaly, kde popri informácii o prebiehajúcom roku rusínskej dediny je potrebné informovať aj o blížiacom sa sčítaní obyvateľov.

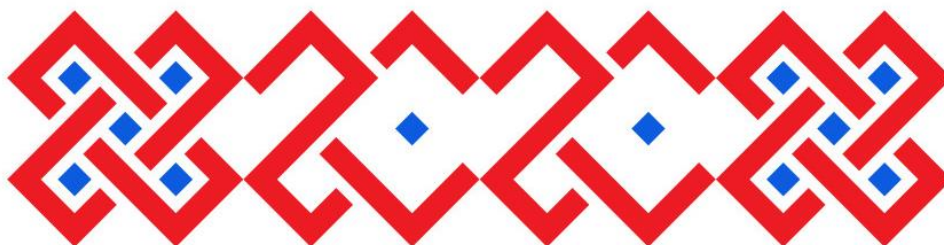
Opatrenia na realizáciu akčného plánu

- *Celonárodné podujatia*
- *Podujatia v regiónoch*
- *Postupové súťaže v prednese poézie a prózy*
- *Postupové súťaže v oblasti hudobného folklóru*
- *Médiá, Facebook, Online marketing*
- *Školstvo, vydavateľská a publikačná činnosť*
- *Prednášky, komunikácia so starostami obcí*

Pri úspešnom implementovaní opatrení bude potrebná:

- *Spolupráca pri tvorbe a realizácii informačnej kampane*
 - *Jednotný postup všetkých zapojených organizácií a obcí*
 - *Jeden hlavný informačný kanál*
 - *Zriadenie novej samostatnej FB stránky pre kampaň*
- *Komunikácia s inštitúciami s prislúchajúcimi kompetenciami*
 - *Inštitút rusínskeho jazyka – jazykové otázky*
 - *Osvetové strediská – koordinácia kultúrnych podujatí a postupových súťaží*
 - *Vedenie OSRS – koordinácia komunikácie so štátnymi orgánmi*
 - *Členovia VNMES – návrhy a pripomienky týkajúce sa menšín*

Na prioritách participujú všetky organizácie a obce. Činnosť projektov je možné konzultovať s predsedníctvom OSRS alebo koordinátormi za jednotlivé regióny.

PIK РУСИНСЬКОГО СЕЛА ♦ ROK RUSÍNSKEJ DEDINY

Apelujeme na všetkých aktivistov, aby sa vyvarovali individuálnym konaniam, rozosielaniam listov, sťažností, rôznych návrhov alebo verejnú správu zaťažujúcich požiadavok. Cieľom je vystupovať spoločne a koordinovane, aby sme docielili verejný rešpekt štátnych orgánov a neboli posudzovaní podľa neuváženeho konania.

Výsledky pridelovania financií či obsadzovanie na určité pozície sú procesy, ktoré sa riadia internými pravidlami príslušných inštitúcií. To je potrebné rešpektovať do obdobia, kým nebude príležitosť pracovať na ich zmene. Napádanie rôznych aktuálnych rozhodnutí bez dôkladnejšieho sa oboznámenia s príslušnými zákonmi či internými pravidlami nie je preto na mieste.

Okrúhly stôl Rusínov Slovenska sa počas ôsmich rokov svojej existencie a činorodej práce stal rešpektovanou ustanovizňou, a to vďaka všetkým, ktorí na jeho činnosti participovali a dodnes participujú. Preto je potrebné sa s požiadavkami obraciať v prvom rade na predsedníctvo OSRS. Pripomienky sú vždy zapracované do bodov programu alebo do bodu „Rôzne“, kde sa podľa vážnosti problému a kompetentnosti zúčastnených požiadavka komunikuje alebo sa jej riešenie presúva na kompetentný orgán.

Opatrenia k akčnému plánu

1. Rusínske podujatia a festivaly

Centrálne

Nadregionálne

Regionálne

Miestne

Zoznam festivalov s centrálnym, nadregionálnym a regionálnym významom bude doplnený a upravený po komunikácii s koordinátormi z regiónov, ktorí najlepšie poznajú domáce prostredie a účasť na podujatiach.

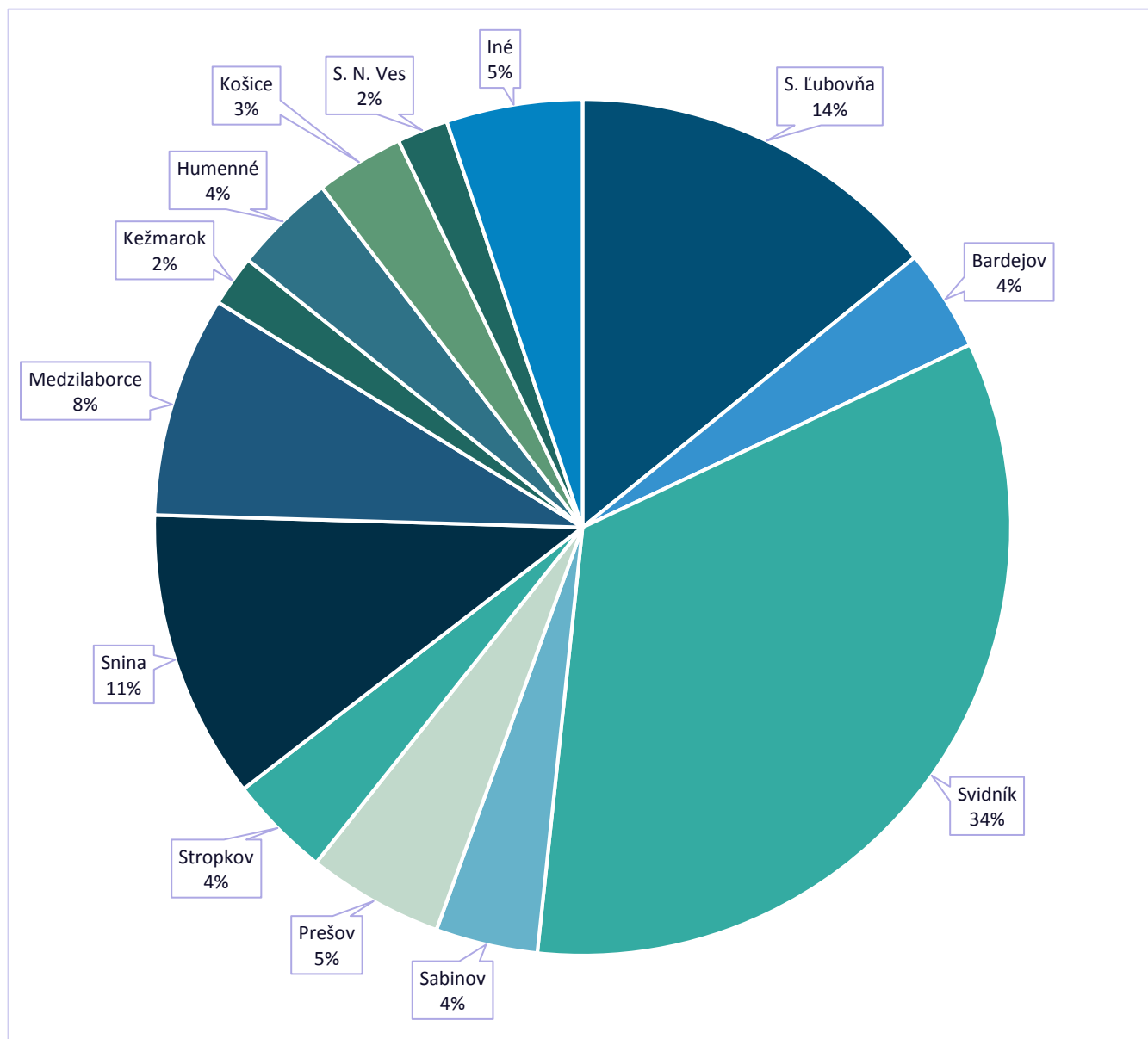
Prehľad podujatí podporených z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len FPKNM) obsahuje Tabuľka č. 1

Požiadavky na rusínske podujatia a festivaly:

- Minimálne požiadavky na podujatia financované zo zdrojov FPKNM by mali byť komunikované koordinátormi z regiónov.
1. Rusínsky program tvorí aspoň 80% programu
 - Je myslené 80 % z celkového času podujatia, pričom môže ísť aj o účinkujúcich, ktorí nie sú rusínskym kolektívom, avšak prezentujú sa rusínskym programom – tanenčným, speváckym, hudobným
 - Ak je festival viacdňový je treba klásť dôraz aj na rusínsky sprievodný program – premietanie rusínskej audiovizuálnej tvorby, prezentácia rusínskej literatúry, náučné a osvetové prednášky
 - Financie boli určené na rozvoj rusínskej kultúry, uchovávanie a prezentáciu rusínskeho kultúrneho dedičstva nie na akýkoľvek kultúrny program
 2. Konferans v rusínskom jazyku
 - Prezentujeme tým vlastný kodifikovaný spisovný jazyk príp. regionálne nárečia
 - V konferanse informovať o iniciatíve Rok rusínskej dediny
 - Apel moderátora na prihlásenie sa k rusínskej národnosti
 3. Plagáty a prezentačné vizuály
 - Na plagátoch je potrebné používať oficiálny kodifikovaný rusínsky jazyk
 - Pre potreby FPKNM je potrebný aj plagát v slovenskom jazyku
 4. Na plagátoch a vizuáloch používať logo kampane a logo FPKNM
 - Logo manuál pre Rok rusínskej dediny tvorí prílohu č. 1 Akčného plánu
 - Logo manuál pre FPKNM je dostupný na odkaze: <https://www.kultminor.sk/sk/prijimatel/logo>
 5. Používať propagačné materiály (rollapy a letáky) ku kampani na sčítanie obyvateľstva a roku rusínskej dediny

– Rusínska obroda na Slovensku (ďalej len ROS) – do konca mája 2020

Najväčším podujatím Roku rusínskej dediny bude Deň Rusínov organizovaný s účasťou regionálnych kolektívov a predstaviteľov rusínskych organizácií. Je potrebné zabezpečiť dopravu pre ľudí z regiónov. Podujatie koordinuje vedenie ROS.

Tabuľka č. 1 – prehľad rusínskych festivalov, obecných slávností, dní obcí a tradícií

Obec/ Mesto	Názov podujatia	Dosah podujatia	Žiadaná dotácia/ Schválená dotácia	Počet návštevníkov/ Počet obyvateľov	Podiel národ. / Podiel mater. jazyka
OKRES SNINA					
Nová Sedlica	Festival ľudového spevu a tanca „Fest pod Kremencom „ XIV. Ročník	regionálny	5 780 / 2 500	287	91 – 32 % 201 – 70 %
Pčoliné	25. Rusínsky folklórny festival v Pčolinom	miestny	3 100 / 1 500	582	243 – 42 % 370 – 64 %
Topoľa	Kultúrny večer	miestny	2 550/ 1 500	161	55 – 34 % 107 – 66 %
Osadné	Rusínsky festival hudby, spevu a tanca	miestny	2 800/ 1 500	189	80 – 42 % 92 – 49 %
Ladomirov	Festival Rusínov – Od srdca k srdcu	miestny	2 500 / 1 500	313	61 – 19 % 171 – 54 %
OKRES MEDZILABORCE					
Medzilaborce	58. Festival kultúry a športu	nadregionálny	16 290/ 4 000	6 809	2419 – 36 % 3489 – 51 %
Radvaň nad Laborcom	XXII. Radvanské slávnosti	regionálny	8 500 / 2 500	585	165 – 28 % 257 – 44 %
OKRES STARÁ ĽUBOVŇA					
Matysová	Matysová moja rodná...	miestny	1 194 / 1 000	100 72	17 – 24 % 42 – 59 %
Malý Lipník	Rusyňska vatra XI.	nadregionálny	10 300/ 6 000	1 200 456	62 – 14 % 134 – 29 %
Kamienka	Dni rusínskych zvykov a tradícií	regionálny	3 850/ 1 500	1 394	528 – 38 % 901 – 65 %
Jakubany	Na švatoho Jana	regionálny	4 000/ 1 500	2 630	187 – 7 % 682 – 26 %
Šambron	My pastire prichodime	regionálny	1 500/ 1 000	410	77 – 18,8 % 207 – 50,5%

OKRES PREŠOV					
Prešov	Deň Rusínov	celoslovenský	11 850/ 4 000	91 782	1455 – 1,6% 1 758 – 2 %
OKRES STROPKOV					
Nižná Olšava	Festival tradičnej kultúry	miestny	2 700 / 1 500	409	3 – 0,7 % 9 – 2 %
Lomné	Festival ľudovej kultúry	miestny	2 900 / 1 500	268	19 – 7 % 49 – 18 %
OKRES SABINOV					
Bajerovce	Rik rusínskeho seva 2020	nadregionálny	5 650 / 3 000	306	153 – 50 % 227 – 74 %
OKRES SVIDNÍK					
Svidník	Festival kultúry Rusínov Slovenska	celoslovenský	28 000/ 6 727	11 721	2 257 – 19% 3 493 – 30%
Svidník	Betlehemský večer	nadregionálny	3 300/ 1 000	11 721	2 257 – 19% 3 493 – 30%
Cernina	Rusínsky folklórny festival	regionálny	3 600 / 1 500	573	83 – 14 % 257 – 45 %
Kružlová	Rusínsky festival	miestny	1 000/ 1 000	642	95 – 15 % 157 – 25 %
Kurimka	Folklórny festival pod Makovicou	regionálny	2 600 / 1 500	364	118 – 33 % 209 – 57 %
Kurimka	Zachovanie a šírenie duchovnej kultúry	regionálny	3 150 / 1 000	364	118 – 33 % 209 – 57 %
Hrabovčik	Rusínsky folklórny festival	miestny	3 600/ 1 500	333	44 – 13 % 138 – 41 %
Rakovčik	Popoludnie s rusínskym folklórom	miestny	2 800 / 1 000	175	25 – 14 % 87 – 49 %
Nižná Jedľová	Popoludnie s folklórom	miestny	1 500/ 1 000	90	40 – 45 % 64 – 71 %
Nižná Jedľová	Stretnutie s tradičným remeslom	miestny	3 100/ 1 500	90	40 – 45 % 64 – 71 %
Vagrinec	Návraty ku koreňom	miestny	3 150 / 1 500	130	58 – 45 % 83 – 64 %

<i>Stročín</i>	<i>Festival tradičnej ľudovej kultúry</i>	<i>regionálny</i>	<i>2 950 / 1 500</i>	<i>538</i>	<i>18 – 3 % 29 – 5 %</i>
<i>Pstriná</i>	<i>Zo studnice predkov</i>	<i>miestny</i>	<i>2 200/ 1 000</i>	<i>60</i>	<i>46 – 76,7% 52 – 86,7%</i>
OKRES BARDEJOV					
<i>Bardejov</i>	<i>Prehliadka rusínskeho a šarišského folklóru</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>3 800/ 1 500</i>	<i>33 696</i>	<i>1 093 – 3 % 1 680 – 5 %</i>
<i>Kružlov</i>	<i>54. Obvodné slávnosti kultúry</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>4 000/ 1 500</i>	<i>980</i>	<i>93 – 9 % 204 – 21 %</i>
OKRES HUMENNÉ					
<i>Humenné</i>	<i>Rusíni Humenného</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>8 600/ 1 500</i>	<i>64 446</i>	<i>2798 - 4,3% 4 584-7,1%</i>
<i>Humenné</i>	<i>Dni rusínskej identity</i>	<i>regionálny</i>	<i>4 100/ 1 500</i>	<i>64 446</i>	<i>2798 - 4,3% 4 584-7,1%</i>
OKRES KEŽMAROK					
<i>Ihľany</i>	<i>Roždestvennyj koncert</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>2 500/ 1 500</i>	<i>300 1 432</i>	<i>20 – 1,4% 22 – 1,4%</i>
OKRES KOŠICE					
<i>Košice</i>	<i>Večer rusyňských holosiv</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>5 100/ 2 600</i>		
OKRES SPIŠSKÁ NOVÁ VES					
<i>Porač</i>	<i>Šachtare volaju</i>	<i>regionálny</i>	<i>12 700/ 1 500</i>	<i>1 009</i>	<i>102 – 10% 188 – 18,6%</i>
<i>ROS</i>	<i>Regionálne dni rusínskych tradícií</i>	<i>regionálny</i>	<i>2 860/ 1 500</i>		
<i>ROS</i>	<i>Séria vianočných koncertov</i>	<i>regionálny</i>	<i>6 800/ 1 500</i>		
<i>Spišské osvetové stredisko</i>	<i>Hospodi pomiluj</i>	<i>nadregionálny</i>	<i>2 840/ 1 000</i>		

Zodpovední:

- Prijímatelia dotácie
- Koordinátori

Rollapy:

- Rollapy by mali prezentovať bohatstvo rusínskych regiónov – prírodné krásy, kultúrne pamiatky, folklór, duchovné bohatstvo, historické zaujímavosti, osobnosti z regiónov
- Myšlienka je spraviť dve – tri sady rollapov, ktoré bude možné posúvať v regióne na jednotlivé podujatia
- Presun rollapov budú koordinovať koordinátori, aby vedeli informovať o presune a termínoch podujatí
- Rollapy budú pripravené v priebehu mája/júna
- Už teraz existujú rollapy molodych Rusynov na všeobecnú tému, rollapy ZIRSu na osobnosťami a pripravujú sa aj rollapy o Podkarpatskej Rusi

Termín:

- Koordinácia podujatí by mohla priniesť aj vytvorenie kalendára podujatí
- Termíny podujatí overia koordinátori a kalendár sa môže zverejniť na spoločnej FB stránke, ako aj v rusínskych médiách, napr. v rádiu rusyn FM, infoRusíne, rusynFóre
- Cieľom koordinácie aktivít je zamedziť duplicitu podujatí a festivalov aj do ďalších rokov, a to v dvoch rovinách:
 - koordinácia termínov miestnych a regionálnych podujatí v okresoch (napr. miestne podujatie v okrese Stará Ľubovňa a Snina nie sú duplicitou, avšak duplicitou sú viaceré podujatia v rámci malého regiónu, prípadne jedného okresu)
 - koordinácia nadregionálnych a celoslovenských podujatí (keďže jednotlivé podujatia navštevujú aj ľudia z iných regiónov, duplicitou sú aj väčšie podujatia v rôznych regiónoch napr. súčasne vo Svidníku a Bajerovciach)

Odporúčania:

- V roku 2020 boli podporené podujatia takmer vo všetkých obciach vyššou čiastkou, nakoľko bol vyhlásený Rok rusínskej dediny. Do budúca je však vhodné prehodnotiť výšku podpory napr. podľa nasledovných parametrov:
 - splnenie vyššie uvedených požiadaviek na rusínsky festival
 - nárast počtu hlásiacich sa k rusínskej národnosti a materinskému jazyku v rokoch 1991-2001-2011-2021 pre posúdenie dopadu na miestne obyvateľstvo
 - pomer počtu návštevníkov k počtu obyvateľov pre posúdenie dosahu podujatia na okolie, región,...

Živá kultúra v regióne a spolupráca starostov je veľmi žiadúca, preto je potrebné sa zaoberať podujatiami dôslednejšie, aby boli financie investované a prerozdeľované čo najefektívnejšie so želaným efektom.

Tabuľka č. 2 – rozdelenie financií z FPKNM podľa typu projektov

Zameranie projektu	Žiadatelia	Výška financií	Pomer z celkového balíka FPKNM
			Pôsobnosť
Podujatia v regióne			19,38%
Vystúpenia DAD	Obce Topoľa, Medzilaborce, Stropkov, Ňagov, Beňadikovce, Čabalovce, Habura, Hostovice, Chmeľová, Krajné Čierno, Nižná Jedľová, Nizný Komárnik, Palota, Rakovčik, Ruská Poruba, Staškovce, Stebník, Stráňany, Sukov, Šarišský Štiavnik, Torysky, Ublá, Uličské Krivé, Výrava, Vyšná Jedľová, Zboj	14 100	26 vystúpení v regiónoch
Vystúpenia PUĽS	Obce Svidník, Čertižné, Krásny Brod, Kružlov, Kurov, N. Polianka, Oľka, Slovniky, Snakov, Jakubany, Orlov	10 100	11 vystúpení v regiónoch
Obecné slávnosti, festivaly	Obce, ROS, m.R, ROS Svidník	72 727	V regiónoch (tabuľka č. 1)
Dokumentácia a prezentácia kultúry a histórie			18,38%
Nové programy DAD a PUĽS	DAD a PUĽS	32 000	Cieľovo v regióne

<i>Nové tanenčné, spevácke, divadelné programy kolektívov</i>	<i>Makovica, Chemlon, Ruthenia, Polonina, Rusinija, Rusínske komorné divadlo</i>	<i>28 500</i>	<i>Cieľovo v regióne</i>
<i>Výskum folklóru</i>	<i>Ruthenia</i>	<i>2 750</i>	<i>Cieľovo v regióne</i>
<i>Sympóziu, Výstava, Premietania</i>	<i>Dreverené kostolíky, ZIRS</i>	<i>12 400</i>	<i>Cieľovo v regióne</i>
<i>Dokumentácia histórie</i>	<i>Múzeum Spiša, ZIRS</i>	<i>13 500</i>	<i>Cieľovo v regióne</i>
Školstvo a vzdelávacie aktivity			13,65%
<i>Školstvo</i>	<i>Kolysočka, UNIPO, ROS</i>	<i>44 000</i>	<i>Univerzita, základné školy v regióne</i>
<i>Práca s mládežou</i>	<i>Vápeník, SZUŠ molody.Rusyny Bajerovce, Klenová,</i>	<i>12 629</i>	<i>Regióny</i>
<i>Celoštátne súťaže</i>	<i>Márie Maľcovskej, Na figľarsku notu Orfeus Spevy môjho rodu</i>	<i>9 550</i>	<i>Celoslovenská pôsobnosť</i>
Média			31,10%
<i>Internetové média</i>	<i>rusyn FM, rusynForum, rusynacademy rusinskyjazyk.sk</i>	<i>79 500</i>	<i>Celosvetový dosah</i>
<i>Printové média</i>	<i>Kolysočka, Rusyn, infoRusyn NN</i>	<i>71 170</i>	<i>Celoslovenský dosah</i>
Publikačná činnosť	<i>J. Charitun, Akadémia, Tlačiareň Svidník, UNIPO, Vihorlatské múzeum, tota agentura, SRSS, ROS Svidník, Starinčanka</i>	<i>60 406</i>	12,46% <i>Dva spevníky, Jedna fotografická publikácia, Štyri odborné publikácie Dve detské knihy Sedem publikácií</i>
Kampaň sčítanie	<i>molody.Rusyny, ZIRS</i>	<i>11 200</i>	2,3% <i>Videospoty a reedícia publikácie</i>

Audiovizuálne diela	<i>DREAM and GOALS, Silverart, ROS</i>	13 539	2,8%
Celková čiastka dotácie FPKNM		500 051	100 %

Účelom spracovania tabuľky je poukázať na prevažne regionálne zameranie projektov. Priamo na obecné slávnosti a vystúpenia PULS či DAD v regióne ide priamo do obcí na podporu kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií 96 927 Eur – takmer 20%. Z dotačnej schémy je zrejmé, že napr. v hlavnom meste Slovenska – Bratislave nebude dotované žiadne podujatie, v Prešove a Košiciach iba po jednom podujatí. Väčšina kultúrnych podujatí sa uskutoční v obciach rusínskych okresov.

Ak sa pozrieme na zameranie projektov, tak percentuálne najvyššia čiastka ide na projekty, ktoré sú celospoločensky potrebné s významom presahujúcim aj hranice SR – média – cez 30%. Je zaujímavé sledovať že napr. na výskum folklóru bol zameraný iba jediný projekt, dokumentáciu histórie dva projekty.

I keď na samotnú kampaň sú písané len tri projekty z dvoch združení, aktivity kampane sa počítajú v rámci projektov rádia rusyn FM, periodík infoRusyn NN, Rusyn ako aj v rámci všetkých kultúrnych podujatí.

Všobecne možno konštatovať vcelku pomerne rozdelenie financií podľa jednotlivých zameraní projektov.

2. Centrálna podujatia pred sčítaním obyvateľstva v roku 2021

- *Jeden žiadateľ, rôzni realizátori, spoločná koordinácia termínov*
- *Účinkujúci Poddukliansky umelecký ľudový súbor (PULS), Divadlo Alexandra Duchovniča (DAD), FS Ruthenia, FS Makovica, FS Chemlon, FS Kečera, FS Polana, FS Barvinok, sólisti,*
- *Na každom podujatí bude výber účinkujúcich prebiehať tak, aby bolo vždy prítomné väčšie teleso, regionálny kolektív a jeden zo sólistov*
- *Program max 1,5 hodiny*
- *Voľný vstup pre ľudí*
- *Prezentácia videospotov pripravených za účelom kampane*
- *Sprievodné slovo ku sčítaniu obyvateľstva*
- *Príhovor významných a známych osobností z politiky, kultúrneho diania a mediálneho sveta*
- *Rozdávanie informačných letákov*

Zodpovední

Koordinátor v regióne v spolupráci s miestnou rusínskou organizáciou

Miesta realizácie

Kultúrne domy vybraných okresov, kde žijú Rusíni

*Je možné vybrať napr. 10 okresných miest s najväčším dosahom na rusínske obyvateľstvo
K podujatiu je potrebné sa prihlásiť najneskôr v októbri, aby sa mohli do projektu započítať konkrétne mestá*

Čas realizácie

Január 2021 – marec 2021

Spôsob financovania

Jeden z prioritných projektov pre dotačnú schému FPKNM na rok 2021

Dofinancovanie z finančných zdrojov miest, kde sa podujatia realizujú

Mestá budú partnermi projektu

Odhad financií

- *Každé podujatie si vyžaduje rozpočet vo výške približne 3 500 Eur
- ozvučenie, osvetlenie, doprava, honoráre pre účinkujúcich*
- *Pri počte desať podujatí je celkovo potrebné získať finančné zdroje vo výške 35 000 Eur*

3. Postupové súťaže

- *Duchnovičov Prešov*
- *Spivy moho rodu*
- *Literátna cena Márie Maľcovskej*

Cez koordinátorov docieľiť vyššiu propagáciu v obciach regiónu, aby sa zvýšil počet prihlásených do postupových súťaží.

Zodpovední:

Peter Medviď, Anna Kuzmiaková, Martin Karaš a koordinátori

Termín:

Od apríla 2020 do sčítania obyvateľstva v roku 2021

Financovanie:

Projekty financované z FPKNM

4. Vydavateľská a publikačná činnosť

- *Informácie s logom sa poskytnú vydavateľom*
- *Rok rusínskej dediny*
 - *Do tiráže knihy uviesť logo podľa inštrukcií v prílohe č. 1 – „Vydané v roku 2020 – Roku rusínskej dediny“*
- *Kampaň ku sčítaniu obyvateľstva 2021*
 - *Reedícia Malé dejiny Rusínov – Združenie Inteligencie Rusínov Slovenska (ďalej len ZIRS)*

Zodpovední:

Predsedníctvo OSRS a vydavatelia

Termín:

priebežne

Financovanie:

Projekty financované z FPKNM

5. Školstvo

- *Informačno-motivačné letáčky zamerané na deti a mládež, distribuované do školských zariadení*
 - *Cez projekt Večerné školy rusínskeho jazyka*

-
- Na Prešovskej univerzite
 - V univerzitných mestách
 - Zapojenie sa do súťaže „Najkrajší obrázok z rusínskej dediny“
 - V závere Roka rusínskej dediny je možno vyhlásiť výsledky súťaže, napr. počas realizácie tvorivých dielní alebo aktivít spojených s kreslením pre deti; kresby je vhodné zverejniť na spoločnej stránke a prvé tri miesta odmeniť.

Zodpovední:

OZ Kolysočka, Inštitút rusínskeho jazyka

Termín:

Od septembra 2020 do sčítania obyvateľstva 2021

Financovanie:

Projekty financované z FPKNM

6. Médiá

- **rusyn FM** - Peter Štefaňák
 - prezentácia prostredníctvom relácií, napr. Na kus bisidy z ..., Našy sela – Peter-Kimak Fejko
 - Reklamné audiospoty
 - Kampaň sčítanie obyvateľstva 2021 – audiospot Peter Medvid' a osobnosti (Hudák, Čekovský, Štec, Dzuriková, Mačoškova, Servická, Poráčová ...)
 - Rik rusyňskoho sela – starostovia – audiospoty Terka Vrábl'ová
- **NEV RTVS** (národnostné vysielanie) - Dávid Palaščák
 - Prezentácia prostredníctvom diskusných relácií
 - Tesne pred sčítaním obyvateľstva sa uskutoční veľká diskusná relácia s hosťami (napr. aj zo Štatistického úradu SR)
- **infoRusin** – rubrika o sčítaní obyvateľstva - Peter Medvid'
- **rusyn.sk** – rubrika o rusínskych osobnostiach – ZIRS
- **slovenské médiá** - Táňa Rundesová, Táňa Kapitánová
 - Priebežne celý rok 2020 až do ukončenia sčítania obyvateľstva 2021

Zodpovední:

Redaktori jednotlivých médií

Termín:

Od apríla 2020 do sčítania obyvateľstva 2021

Financovanie:

Väčšia časť aktivít si vyžaduje len dobrovoľnícku prácu a výdavky v rámci rozpočtu rádia rusyn FM, NEV rtvs, a pod.

7. Facebook – nástroj masívnej propagácie

- Základom je jednotne komunikovať informačnú kampaň cez jeden kanál, z ktorého môžu informácie zdieľať rusínske organizácie, obce a ďalšie subjekty – nie každý samostatnú kampaň
- Zriadenie **facebookovej stránky** pre kampaň
 - Návrhy názvu:
 - **Jem Rusyn / Rusyny, keľo nas je**
 - **Zrachovaňa Rusyniv / Všytky Rusyny Slovakiji ...**
- **Videokampaň**
 - cez YouTube – krátke videospoty členov rôznych kolektívov cez smartfóny
 - zapojiť sa môžu členovia rôznych subjektov, napr. rusyn FM, PULS, DAD, FS Ruthenia, a pod. ako aj pracovníci obecných úradov, gastronomických zariadení, významné osobnosti či občania – spraviť sa z toho krátky zostrihový materiál – druhá polovica roku 2020
 - tieto nástroje nevyžadujú žiadny rozpočet, cieľom ich využitia je dosiahnuť vysokú zdieľanosť v online priestore, vytvoriť čo najviac virálnych príspevkov
- **Predstavovanie rusínskych obcí** cez fotografie, stručné texty
 - *molody.Rusyny* cez facebook od apríla 2020
 - na konci roka 2020 – veľká fotosúťaž o NAJ fotku rusínskej obce
- Každý týždeň **informácie** k povedomiu, identite
 - Hlavná facebooková stránka s prezdieľaním na rusyn FM a rusyn.sk
 - Štatistiky, známe osobnosti súčasnosť, história – fotka, krátky text

K facebooku bude pripravený **Media plán**, ktorý bude preposlaný zúčastneným, aby pridávanie príspevkov na facebook nebolo chaotické, ale cielené a načasované

Zodpovední:

Natália Špesová, Michal Micenko, Peter Štefaňák

Termín:

Media plán – apríl 2020

Od apríla 2020 do sčítania obyvateľstva 2021

Financovanie:

Väčšia časť aktivít si vyžaduje len dobrovoľnícku prácu a financie na sponzorovanú reklamu na Facebooku

Zdrojom financií môžu byť príspevky z 2% z daní, ktoré sa prerozdelia z organizácií na účet OSRS, nakoľko nová facebooková stránka bude registrovaná pod OSRS

8. Videospoty – kampaň sčítanie obyvateľstva 2021

- *Spoty s tematikou*
 - *Krátke vyjadrenia známych osobností*
 - *Humorne ladený odkaz známej osobnosti pre mladých*
 - *Prirodzenosť našich ľudí*
 - *Bohatstvo regiónov*
- *Distribučné kanály*
 - *YouTube v kombinácii s Facebookom*
 - *Regionálne televízie*
 - *City lighty*
 - *Mobilné aplikácie pre Android a iOS*

Zodpovední:

Peter Jarinčík, Ján Lipinský, Pavol Pilip, Peter Štefaňák

Termín:

Od júla 2020

Financie:

FPKNM cez projekty molody.Rusyny a ZIRS

9. Online reklama – kampaň sčítanie obyvateľstva 2021

- *Reklamné banery na internetových stránkach*
 - *Grafik a online marketéri spoločnosti Mega Loman*
 - *Koniec roka 2020 do sčítania obyvateľstva 2021*
- *Billboardy*
 - *Ideálne v každom okrese jeden, v krajských mestách aj viac*

Využívať by sa mala spoločná ideológia celej kampane v prepojení s facebookom, videospotmi a vizuálmi

Zodpovední:

Michal Micenko, Peter Štefaňák

Termín:

Január – marec 2021

Financie:

Sponzorsky a dofinancovať z dotácie

10. Prednášky

- *Problémy malých obcí – Michal Sekerák, Michal Kaliňák*
- *Národnostná otázka a identita Rusínov – Peter Medvid'*
- *Úspešné rusínske obce – Michal Didik*
- *História Rusínov – Peter Švorc*
- *Rusínsky jazyk – Anna Plišková*
- *Lingvokulturológia – Jozef Sipko*
- *Práca s mladými – Peter Štefaňák, Peter Jarinčík*
- *Práca v regiónoch – Martin Karaš, Mária Pajzinková*
- *Ďalšie témy podľa námetu a výberu regionálnych koordinátorov – pozvaní môžu byť významní hostia z obce*

Prednášky môžu byť ako samostatná aktivita alebo ako sprievodná aktivita k festivalom a obecným slávnostiam.

*Pri všetkých prednáškach je možné **kombinovať prednášajúcich** za účelom priblíženia témy všetkým zúčastneným.*

Prednášky je vhodné prepojiť s výstavou 40 banerov o Podkarpatskej Rusi a premietaním filmov z dielne ZIRS.

*Súčasťou môžu byť aj **aktivity pre deti** – maľovanie na tému rusínska dedina – najlepšie obrázky budú na konci roka ocenené (prepojenie na školy).*

*Zapojiť je potrebné **miestne školy** a regionálne TV na propagáciu*

Zodpovední:

Koordinátori a organizátori podujatí

Výstava, premietania – Ján Lipinský

Súťaž v maľovaní – Marcela Ruňaninová

Termín:

Propozície k súťaži – apríl 2020

Ako sprievodný program priebežne

Ako samostatná aktivita od septembra 2020

Financie:

Projekty FPKNM v regiónoch

11. Oslovenie starostov

- *List starostom*
 - *List k Roku rusínskej dediny – Peter Medviď*
 - *List ku kampani sa preformuluje z minulej kampane – Peter Štefaňák*
 - *Listy doručia koordinátori – mailom, osobne, poštou*
- *Audiospoty do obecného rozhlasu*
 - *pripraví sa v rádiu rusyn FM*
- *Letáky a plagáty do schránok*
 - *Anna Kuzmiaková – príprava textu*
 - *január-marec 2021 – projekt na rok 2021*
 - *do regiónov distribuujú koordinátori*

Zodpovední:

Predsedníctvo OSRS a koordinátori

Termín:

apríl 2020, a následne január – marec 2021

Financie:

Projekt FPKNM na rok 2021 – dofinancovanie letákov

12. Branding

- *Jednotné logo kampane pred Sčítaním obyvateľstva 2021*
- *Možné prepojenie aktivít spojených s logami aj na Rusynshop – možnosť výroby rôznych predmetov, ktoré poslúžia propagačným účelom*

Zodpovední:

Rusynshop, OSRS

Termín:

Logo – máj

Propagačné materiály - priebežne

Financie:

OSRS – logo

Propagačné materiály – individuálne

13. Cirkev

- Zapojenie cirkvi pri šírení informácií pred sčítaním obyvateľstva
 - Duchovná tlač
 - List z OSRS v rámci oznamov počas liturgie

Zodpovední:

o. Milan Jasik

Termín:

Priebežne podľa termínov uzávierok tlače

Tabuľka č. 3 – Dosah rusínskych médií

Médium	Prevádzkovateľ	Pôsobnosť	Dosah mesačne
<i>Rádio rusyn FM</i>	<i>Rusyn Media</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>20 000 – 25 000</i>
<i>Rusyn.sk</i>	<i>ZIRS</i>	<i>Celoslovenská</i>	<i>5 000</i>
<i>infoRusin NN</i>	<i>ROS</i>	<i>Celoslovenská</i>	<i>1 000 výtlačkov odhad dosahu - 5 000</i>
<i>Rusyn</i>	<i>Rusyn Academy</i>	<i>Celoslovenská</i>	<i>1 100 výtlačkov odhad dosahu - 5 000</i>
<i>rusynacademy.sk</i>	<i>Rusyn Academy</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>2 000</i>
<i>FB rusyn FM</i>	<i>Rusyn Media</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>25 000 – 40 000</i>
<i>FB rusyn.sk</i>	<i>ZIRS</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>25 000 – 35 000</i>
<i>FB molody.Rusyny</i>	<i>molody.Rusyny</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>15 000 – 40 000</i>
<i>FB kampane</i>	<i>OSRS</i>	<i>Celosvetová</i>	<i>do 100 000</i>
<i>Online reklamy</i>	<i>Mega & Loman</i>	<i>Celoslovenská</i>	<i>do 200 000</i>
<i>Videospoty</i>	<i>Regionálne TV, YouTube, Facebook</i>	<i>Regionálna Celosvetová</i>	<i>do 200 000</i>
Celkový dosah možnej kampane			300 000

Koordinátori – Rok rusínskej dediny 2020

- *Stará Ľubovňa, Kežmarok, Poprad – Martin Karaš*
- *Levoča, Spišská Nová Ves, Gelnica – Miluška Hlavatá*
- *Bardejov – Viera Juričová, Milan Pilip*
- *Svidník – Mária Pajzinková, Stanislav Hvozda*
- *Stropkov – Stanislav Viňarsky*
- *Medzilaborce – Monika Rohaľová, Diana Šutyová*
- *Snina – Marcela Ruňaninová*
- *Humenné, Michalovce, Sobrance - Milan Mňahončák*
- *Sabinov – Michal Sekerák*
- *Prešov – Anna Kuzmiaková*
- *Košice – Peter Macko*
- *Bratislava – Ján Lipinský*

Pracovná skupina pre kampaň k sčítaniu obyvateľstva v roku 2021

Do práce je potrebné zapojiť ľudí z regiónov, preto bude pracovná skupina tvorená koordinátormi pre Rok rusínskej dediny doplnená o nasledovných aktivistov:

- *Michal Micenko – odborník na online marketing*
- *Pavol Pilip – režisér, kameraman pre videospoty*
- *Peter Medvid' – príprava audiospotov*
- *Milan Jasík – Spolok Sv. Jána Krstiteľa*
- *Natália Špesová – koordinátor informačnej kampane na FB*
- *Peter Štefaňák – koodinátor pracovnej skupiny*

V prípade záujmu zapojiť sa k pracovnej skupine alebo ku koordinátorom, kontaktuje predsedu OSRS na telefónnom čísle 00421 903 533 101 alebo na maile peter.pstefanak@gmail.com

Plán práce OSRS na ostatok roka 2020

Program rozvoja rusínskej národnostnej menšiny do roku 2030

- *V súlade s úlohou z 29.ho zasadnutia OSRS*
- *Ciele rusínskeho hnutia*
- *Návrh na prioritné projekty z dlhodobého hľadiska*
- *Definovanie krátkodobých / ročných priorit po završení roku rusínskej dediny a kampane pred sčítaním obyvateľstva*

Zriadenie pracovných skupín

- *V súlade s úlohou z 29.ho zasadnutia OSRS*
- *Pracovné skupiny by mali rozpracovať jednotlivé ciele a body programu rozvoja*

Dokončenie procesu transformácie OSRS na právnu subjektivitu

- *Čakáme na stanovisko MV SR*

Zasadnutia pracovného výboru ku Kampani

- *Priebežná kontrola a koordinácia úloh*

Zasadnutia koordinačného výboru k Roku rusínskej dediny

- *Priebežná kontrola a koordinácia úloh*

Zasadnutie OSRS v rámci širšieho jazykového okruhu organizovaného Inštitútom rusínskeho jazyka

- *Prezentovanie problémov používania kodifikovaného rusínskeho jazyka v praxi*

Rozšírenie členskej základne OSRS

- *Cieľom je postupne komunikovať so všetkými organizáciami*

Stretnutie so zástupcami ZMOS

- *Problémy malých rusínskych obcí a škôl*

Stretnutie so zástupcami NR SR

- *Problémy malých rusínskych obcí a škôl*
- *Zefektívnenie riešenia národnostnej otázky*
- *Presun projektov národnostného školstva pod gesciu MŠVVaŠ SR*